

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către inculpatul Olteanu Sergiu cu avocatul Dodica Ruslan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

Olteanu Sergiu XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 27.11.2014 – 31.01.2018

instanța de apel: 02.03.2018 – 13.09.2018

instanța de recurs ordinar: 18.12.2018 – 12.02.2019

instanța de apel: 18.03.2019 – 23.04.2019

instanța de recurs ordinar: 27.06.2019 – 28.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 31 ianuarie 2018, Olteanu Sergiu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de 186 alin. (5) Codul penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă depusă de partea vătămată Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a fost admisă și s-a dispus încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 794 810 (șapte sute nouăzeci și patru mii opt sute zece) lei 54 bani.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Olteanu Sergiu, în perioada de la 05.09.2010 până la 05.10.2010, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu ajutorul tehnicii speciale angajate preventiv de către acesta, a săpat și a sustras pe ascuns cantitatea de 667 metri, conductă de presiune confecționată din fier cu diametrul de 426 mm., și grosimea de 7 mm., din traseul care unește Stația de Pompare nr.1 Ghidighici și Stația de Pompare nr. 2 Ghidighici, amplasată pe teritoriul satului Șireți din raionul Strășeni, care aparținea cu drept de proprietate Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, astfel pricinuindu-i părții-vătămate întreprinderea de Stat

„Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău" o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 794 810, 54 lei.

Astfel prin acțiunile sale Olteanu Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite cu cauzarea daunelor în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Dodica Ruslan, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Olteanu Sergiu să fie achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, invocând următoarele argumente:

- fără a indica în sentință care din circumstanțele stabilite pe baza probelor cercetate în instanță dovedesc faptul că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de furt calificat, fără a motiva soluția adoptată, prima instanță s-a limitat doar la enumerarea parțială a probelor cercetate înscriind în întregime declarațiile martorilor, a inculpatului și enumerarea actelor procedurale;

- concluzia despre vinovăția lui Olteanu Sergiu nu rezultă din probele cercetate, ci se bazează pe presupuneri și interpretări distorsionate a adevărului constatat pe parcursul cercetării judecătorești. Faptele și acțiunile concrete stabilite în urma audierii martorilor, care dovedesc că fapta lui Olteanu Sergiu nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, sunt ignorate de instanța de judecată. Anume din aceste considerente instanța de judecată nu a făcut analiza acțiunilor inculpatului prin prisma prevederilor art. 186 Cod penal, și nu a putut indica care din circumstanțele constatate dovedesc fiecare element constitutiv ale componenței de infracțiune;

- prima instanță, în mod intenționat a ignorat declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, declarații care obligau instanța să adopte o sentință de achitare în privința lui Olteanu Sergiu;

- odată cu declararea vinovăției lui Olteanu Sergiu, instanța de judecată a admis ilegal și acțiunea civilă înaintată de reprezentantul I.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău", dispunând încasarea din contul inculpatului a sumei de 794 810,50 lei, drept mărime a prejudiciului adus părții vătămate;

- prima instanță nu a luat în considerație că din conținutul extrasului din Registrul mijloacelor fixe a I.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău", rezultă că conducta de presiune NT. 1 cu lungimea de 1 659 m, a fost dată în exploatare în anul 1970, durata de funcționare a acesteia fiind 15 ani. Valoarea inițială a fost de 690 060-00 lei, amortizarea de la începutul exploatării a ajuns la 690 060-00 lei, valoarea reziduală la situația din 01.10.2010 - fiind 0 lei. Cu toate acestea, instanța de fond fără a ține cont de datele extrasului și valoarea (zero) a țevilor, precum și de faptul că în acțiunea civilă reprezentantul I.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău", a indicat că valoarea acțiunii o reprezintă estimările făcute pentru cheltuielile care urmează a fi suportate de întreprindere pentru achiziționarea unei țevi

noi cu lungimea de 667 m, precum și cheltuielile de transport, săpare și montare a acesteia și nu valoarea bunului sustras;

- în procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.10.2010, organul de urmărire penală a fixat la fața locului urme de săpături cu o lungime de 667 m., la capătul cărora a fost fixată prezența unui capăt de țeava cu dimensiunea de 426 mm care se afla la suprafața pământului. Faptul dat demonstrează prezența țevii în pământ și nu lipsa ei ca fiind sustrasă;

- atât la etapa de urmărire penală cât și în instanța de judecată nu au fost administrate probe care ar demonstra că pe toată lungimea urmelor de săpare de 667 m lipsește țeava. Instanța a ignorat faptul dat, interpretând presupunerile și dubiile în defavoarea inculpatului;

- nu a fost dată o apreciere cuvenită normelor legale, or, concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpatului Olteanu Sergiu, sunt pripite și contradictorii analizei acțiunilor acestuia, raportate la situația de fapt și de drept, astfel că în cazul de față instanța de fond a făcut o interpretare greșită a acțiunilor inculpatului, ignorând probatoriul administrat la caz;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018, a fost admis apelul avocatului, casată sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Olteanu Sergiu învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției emise instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță a stabilit eronat circumstanțele de fapt și de drept, situația de fapt reținută nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate contrar prevederilor legale, astfel că prima instanță incorect l-a recunoscut vinovat și condamnat pe Olteanu Sergiu în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, or, prin probele prezentate de procuror și cercetate de instanța de apel nu a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a conchis, că împrejurările ce determină necesitatea achitării lui Olteanu Sergiu se constată prin totalitatea de probe prezentate de partea acuzării și partea apărării în cauza penală, fiind apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, care dovedesc lipsa elementelor infracțiunii incriminate prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, ceea ce determină necesitatea achitării acestuia.

Instanța de apel a reținut că *prin rechizitoriu Olteanu Sergiu se învinuiește în faptul că în perioada de la 05.09.2010 și până la 05.10.2010, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu ajutorul tehnicii speciale angajate preventiv de către acesta, a săpat și a sustras pe ascuns cantitatea de 667 metri, conductă de presiune confecționată din fier cu diametrul de 426 mm., și grosimea de 7 mm., din traseul care unește Stația de Pompă nr. 1 Ghidighici*

și Stația de Pompă nr. 2 Ghidighici, amplasată pe teritoriul satului Sireți din raionul Strășeni, care aparținea cu drept de proprietate Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, astfel pricinuindu-i părții-vătămate Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 794 810 lei 54 bani.

Organul de urmărire penală și prima instanță au încadrat acțiunile lui Olteanu Sergiu în baza art. 186 alin. (5) Cod penal - *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Judecând apelul în contextul verificării legalității și temeiniciei hotărârii atacate, instanța de apel a conchis că vinovăția lui Olteanu Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, nu a fost demonstrată, iar ansamblul de probe prezentate de către partea acuzării, analizate prin prisma veridicității, pertinentei, utilității și concludenței lor, nicidecum nu demonstrează vina inculpatului în cele incriminate.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a ajuns la concluzia eronată precum că în acțiunile lui Olteanu Sergiu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, or la caz nu s-au constatat în acțiunile inculpatului elementele acestei infracțiuni.

Conform practicii judiciare constante, prin sustragere se înțelege luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop de cupiditate. Această definiție doctrinară a noțiunii de sustragere cuprinde următoarele șapte semne constitutive care au un caracter necesar și suficient: 1) „luarea”; 2) „din posesia altuia”; 3) „a bunurilor”; 4) „ilegală”; 5) „gratuită”; 6) „care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia”; 7) săvârșită în scop de cupiditate”. Semnele nominalizate sunt obligatorii pentru oricare din infracțiunile contra patrimoniului, săvârșită prin sustragere (adică pentru infracțiunile prevăzute la art. 186-188, 190-192 Cod penal). Absența oricăruia din aceste semne permite percepția nu în calitate de sustragere, ci ca alt gen de infracțiune, sau, în genere, ca faptă care nu are relevanță penală.

Instanța de apel a mai menționat că infracțiunea prevăzută la art. 186 alin. (5) Cod penal, este o infracțiune materială. La calificarea sustragerii, săvârșite cu cauzarea de daune considerabile (lit. d) alin. (2) art. 186, lit. f) alin. (2) art. 187, lit. f) alin. (2) art. 188, lit. c) alin. (2) art. 190 și lit. c) alin. (2) art. 191 Cod penal), este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei. Este necesar de luat în considerație că, aprecierea subiectivă de către victimă este importantă la stabilirea caracterului considerabil al daunei cauzate, însă aceasta nu trebuie să influențeze asupra regulii că prin sustragere poate fi cauzat doar un prejudiciu patrimonial efectiv (real). De aceea, nu trebuie confundat modul de determinare a prejudiciului patrimonial cu caracterul acestui prejudiciu.

Instanța de apel a reținut că în calitate de sustragere (însușire) în proporții mari sau deosebit de mari trebuie calificată inclusiv săvârșirea acțiunilor infracționale de sustragere, a căror mărime depășește, în ansamblu, 20 sau respectiv 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare, la momentul săvârșirii faptei, dacă ele au fost săvârșite prin aceeași metodă și în prezența unor circumstanțe, care mărturisesc despre intenția unică de a săvârși sustragerea, în proporții mari sau deosebit de mari. În toate cazurile, sustragerea în proporții mari sau deosebit de mari, cu excepția când este săvârșită pe calea tâlhăriei sau a pungășiei, se consideră consumată doar atunci când făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altei persoane la dorința sa. Dacă făptuitorul a avut intenție determinată de a sustrage bunuri în proporții mari sau deosebit de mari, intenție pe care nu a reușit s-o realizeze din cauze independente de voința lui, cele săvârșite trebuie calificate ca tentativă de sustragere în aceste proporții, indiferent de mărimea prejudiciului produs în realitate. Totodată, dacă făptuitorul a manifestat intenție nedeterminată, calificarea faptei trebuie făcută în funcție de prejudiciul care a survenit în realitate.

Astfel, numai prejudiciul patrimonial efectiv poate să reprezinte urmările prejudiciabile care se produc în contextul infracțiunii date. Pagubele sub forma venitului ratat nu au relevanță la calificarea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (5) Cod penal. Imputarea prejudiciului patrimonial efectiv cauzat prin infracțiunea specificată la art. 186 alin. (5) Cod penal presupune stabilirea legăturii de cauzalitate dintre luarea ilegală și gratuită a bunurilor mobile din posesia altuia, pe de o parte, și prejudiciul cauzat, pe de altă parte.

Potrivit învinuirii aduse inculpatului, se invocă că conform extrasului din registrul mijloacelor fixe Î.S. „STI Chișinău” la situația de 01.10.2010 aflate la sect. Ghidighici, din care rezultă că conducta de presiune NT-1, dată în exploatare în anul 1970, lungimea de 1 659 m., cu diametrul de 426 mm., durata de funcționare de 15 ani, valoarea inițială 690 060 lei, iar potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului 6 din data de 05.10.2010, din conținutul căruia reiese că a fost cercetat locul comiterii infracțiunii, care constituie porțiunea de teren din apropierea satului Sireți din raionul Strășeni, de unde Olteanu Sergiu, a sustras cantitatea de 667 metri, și explicația administratorului Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din 19.10.2010, prin care a estimat că țeava cu lungimea de 667 m. care a fost sustrasă valorează la un preț de 794 810, 54 lei, care constituie o daună materială în proporții deosebit de mari, evaluând prejudiciul conform prețului țevilor noi la momentul actual, anul 2018.

Astfel, instanța de apel a reținut drept eronată învinuirea adusă inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire din 15.10.2014 și prin rechizitoriu precum că acesta, în perioada 05.09.2010 și până la 05.10.2010, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu ajutorul tehnicii speciale angajate preventiv de către acesta, a săpat și a sustras pe ascuns 667 metri de conductă de presiune confecționată din fier cu diametrul

de 426 mm., și grosimea de 7 mm., din traseul care unește Stația de Pompare nr.1 Ghidighici și Stația de Pompare nr. 2 Ghidighici, amplasată pe teritoriul satului Sireți din raionul Strășeni, care aparținea cu drept de proprietate Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” astfel pricinuindu-i părții vătămate Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 794 810, 54 lei.

Instanța de apel a menționat că toate dubiile urmează a fi apreciate în folosul inculpatului deoarece ele nu au fost înlăturate de către partea acuzării.

În acest sens, instanța de apel a relatat că prin admisibilitatea probelor se desemnează suma condițiilor în prezența cărora judecătorul poate încuviința administrarea dovezilor solicitate de către participanții la proces. La caz, instanța de fond și-a întemeiat soluția de condamnare a evaluării bunului furat pe extrasul din registrul mijloacelor fixe Î.S. „STI Chișinău” la situația de 01.10.2010 și pe explicația administratorului Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din 19.10.2010 precum că în perioada de 05.09.2010 și până la 667 metri de țevă care a fost sustrasă de Olteanu Sergiu, costa 794 810, 54 lei, confirmat prin prețul țevilor noi prezentat de Întreprinderea Individuală „Metalica-Zuev”.

Reprezentantul părții vătămate și civile, XXXXX, a declarat că țevile furate nu sunt reflectate în evidența contabilă, sunt reflectate într-un sistem întreg ca o rețea. Acest sistem de irigație nu funcționează din anul 2000, valoarea reziduală zero este o consecință a diminuării uzurii bunului anuale, uzura se aplică în scopul impozitării, respectiv un bun se calculează 5% anual uzura, aproximativ 27,5 ani valoarea reziduală este zero. La momentul sustragerii țevile nu era posibil de evaluat deoarece nu au fost găsite, iar prețurile din 1970 până în 2018 s-au modificat. Ei au evaluat prejudiciul material cauzat luând ca bază prețul unui metru de țevă conform prețului de piață la acel moment, prețul țevilor noi, evaluând prejudiciul la prețul de 7 794 810 lei 54 bani (după calculul 667 m. x 1191,62 lei = 7 948 010,54 lei), confirmat prin prețul țevilor noi prezentat de Întreprinderea Individuală „MetalicaZuev”.

Din extrasul din Registrul mijloacelor fixe a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din cadrul Agenției „Apele Moldovei” aflate la sectorul Ghidighici, rezultă cert că la balanța Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, la situația 01.10.2010, sunt înregistrate mijloacele fixe sub numărul de inventar: 01220008 - conductă de presiune HT-1, anul dării în exploatare 1970, cu lungimea de 1659 metri, cu diametrul 426 mm., durata funcționării 15 ani, norma amortizării 6.67, valoarea inițială 690 060 lei, iar valoarea reziduală este 0 la situația din 01.10.2010.

Instanța de apel a semnalat, că partea acuzării nu a prezentat instanței nici o probă care ar confirma valoarea reală a bunurilor sustrate de către inculpat la momentul comiterii faptei imputate și cum a fost apreciată. Din extrasul anexat la materialele dosarului rezultă cert că conducta de presiune HT-1, anul dării în exploatare 1970, cu lungimea de 1 659 metri, era apreciată la valoarea

inițială în sumă de 690 060 lei, a cărui durată de funcționare avea 15 ani - până în anul 1985. Acuzarea în învinuire a indicat că în perioada de la 05.09.2010 până la 05.10.2010, peste 40 ani de la momentul dării în exploatare a conductei de presiune numai cu lungimea de 667 metri, precum a apreciat valoarea reală a țevilor, aflate în pământ timp de 40 ani, la prețul de 794 810 lei 54 bani. Partea acuzării nu a prezentat nici o probă care ar confirma mărimea prejudiciului real cauzat de inculpat la momentul comiterii faptei, nu a fost efectuată nici o expertiză în acest sens și nici nu au fost evaluate nici într-un mod țevile în starea care erau ele la momentul comiterii faptei pentru a încadra acțiunile inculpatului în unul din aliniatele art. 186 Cod penal, cu atât mai mult în baza alin. (5) art. 186 Cod penal.

Studiind materialele cauzei penale, cercetând extrasul din registrul mijloacelor fixe Î.S. „STI Chișinău” la situația de 01.10.2010 aflate la sect. Ghidighici, instanța de apel a constatat că în acest extras nu este indicată valoarea țevii sustrase la data comiterii faptei, adică în perioada 05.09.2010 și până la 05.10.2010, nu este indicată care este uzura acestei țevi, mai mult ca atât că în extras este indicat că conducta are o durată de funcționare de 15 ani, iar acuzatorul de stat în aceasta parte nu a prezentat vreo probă concludentă precum ar fi un raport de expertiză în vederea stabilirii uzurii și care ar fi prețul de piață al acestei țevi la data comiterii faptei. Totodată din declarațiile martorului XXXXX se constată că, sistemul de irigare a funcționat până în anul - 1994.

Instanța a menționat că organul de urmărire penală la stabilirea prejudiciului cauzat s-a condus în totalitate de explicația administratorului Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din 19.10.2010, prin care ultimii au estimat că valoarea țevii cu lungime de 667 metri care a fost sustrasă, valorează 794 810, 54 lei, anexând o ofertă expusă de ÎI „Metalica-Zuev” a țevii noi la data de 19.10.2010.

Instanța de apel a relatat că nu poate pune la baza unei sentințe de condamnare declarațiile inculpatului precum că el a sustras aproximativ 70-80 metri de țevă pe care le-a vândut la un punct de colectare a metalului uzat din localitatea Pruncul, unde a obținut un profit de aproximativ 8 000 lei, or aceste declarații urmează a fi apreciate cu alte probe care ar confirma cu certitudine vinovăția lui Olteanu Sergiu în comiterea faptei prejudiciabile, însă în acest sens acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe care ar demonstra prezența în acțiunile inculpatului a obiectului și laturii obiective a infracțiunii de furt, și anume obiectul material care este valoarea materială și costul determinat al țevilor furate, care sunt urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv, precum și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Instanța de apel a reținut că concluzia despre vinovăția lui Olteanu Sergiu nu rezultă din probele cercetate, ci se bazează pe presupuneri și interpretări distorsionate a adevărului constatat pe parcursul cercetării judecătorești. Faptele și acțiunile concrete stabilite în urma audierii martorilor, care dovedesc că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale

infracțiunii, au fost ignorate de instanța de judecată, or aceasta și-a bazat soluția de condamnare pe presupuneri și probe care sunt contradictorii.

De asemenea instanța de apel a subliniat, că martorii XXXXX, XXXXX, XXXXXși XXXXX au declarat că sistemul de irigare a terenurilor agricole nu mai este funcțional, era uzat și spart pe toată lungimea. Au fost încercări de reabilitare a acestuia de către un antreprenor agricol din s. Sireț, dar nu s-a reușit deoarece gradul de uzură nu a permis.

Instanța de apel a mai indicat că prima instanță a admis ilegal și acțiunea civilă înaintată de reprezentantul Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, dispunând încasarea din contul lui Olteanu Sergiu a sumei de 794 810,50 lei, drept mărime a prejudiciului adus părții vătămate, or din conținutul extrasului din Registrul mijloacelor fixe a Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, rezultă că valoarea reziduală a conductei de presiune NT. 1 la situația din 01.10.2010 este 0 lei.

În susținerea acestei opinii instanța de apel a subliniat că prima instanță nu a luat în considerație faptul că în acțiunea civilă reprezentantul Î.S. „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a indicat că valoarea acțiunii o reprezintă estimările făcute pentru cheltuielile care urmează a fi suportate de întreprindere pentru achiziționarea unei țevi noi cu lungimea de 667 m, precum și cheltuielile de transport, săpare și montare a acesteia și nu valoarea bunului sustras.

În procesul-verbal de cercetare la fața locului din 05.10.2010, organul de urmărire penală a fixat la fața locului urme de săpături cu o lungime de 667 m., la capătul cărora a fost fixată prezența unui capăt de țevă cu dimensiunea de 426 mm. care se afla la suprafața pământului, iar organul de urmărire penală urma să acumuleze probe verosimile, pertinente și concludente care să demonstreze care era valoarea bunurilor sustrate în perioada incriminată inculpatului.

Astfel, instanța de apel a conchis, că concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea lui Olteanu Sergiu, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, sunt pripite și contradictorii.

În concluzie instanța de apel a menționat, că prin cumul probelor cercetate în ședința de judecată în speță nu și-a găsit confirmare vina inculpatului, prin urmare, în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii de furt, săvârșit în proporții deosebit de mari, și anume latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal.

Instanța de apel a mai subliniat că de către organul de urmărire penală nu a fost efectuată o expertiză de stabilire a valorii țevilor la momentul comiterii faptei, or în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcției lui procesuale.

Ca urmare a celor relatate, instanța de apel a conchis că Olteanu Sergiu urmează a fi achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5)

Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2019 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2018 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. În motivarea soluției emise, instanța de recurs a menționat că la f.d.135, vol. III este anexată cererea semnată de către Olteanu Sergiu și confirmată de către avocatul acestuia, Dodica Ruslan, privind examinarea cauzei în lipsa inculpatului, ultimul motivând că nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, că i s-a îngădit practic posibilitatea de a se prezenta în instanță prin dispoziția de a fi pusă în executare sentința din momentul reținerii acestuia, și respectiv solicitând examinarea în lipsa sa.

În cadrul ședinței de judecată din 29.03.2018, instanța de apel punând în discuție cererea respectivă, a decis posibilitatea începerii examinării cauzei în lipsa inculpatului, fără careva motivare.

În acest context, instanța de recurs a considerat incorectă concluzia dată, or potrivit art. 321 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa, pe când, în speță, Olteanu Sergiu a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, care potrivit art. 16 Cod penal este gravă.

Prin urmare, instanța de recurs a considerat că instanța de apel pript a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, prin ce a încălcat legislația procesual penală.

În altă ordine de idei, instanța de recurs a precizat că indiferent de faptul că în partea descriptivă a deciziei s-a făcut referire la prevederile art. 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală și instanța de apel a menționat că a analizat probele administrate, însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel raportat la textul deciziei adoptate, rezultă că la judecarea apelului, reieșind și din considerentele expuse supra referitor la rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, instanța de apel a comis o eroare de drept procedural.

În speță, instanța de apel și-a întemeiat decizia privind achitarea lui Olteanu Sergiu în special pe extrasul din Registrul mijloacelor fixe a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din cadrul Agenției „Apele Moldovei”, probă care nu a fost verificată și consemnată în procesul verbal al ședinței de judecată, or, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probe care nu au fost verificate în ședința

de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

În continuare, instanța de recurs a menționat că instanța de apel și-a întemeiat concluzia doar în baza extrasului din Registrul mijloacelor fixe a Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din cadrul Agenției „Apele Moldovei” și în mod inexplicabil nu a indicat în baza căror motive și raționamente a respins totalitatea cumulului de probe administrate de către acuzare în susținerea învinuirii aduse inculpatului. Instanța de apel nu a dat o careva apreciere nici măcar declarațiilor inculpatului potrivit cărora acesta a sustras aproximativ 70-80 metri de țevă pe care le-a vândut la un punct de colectare a metalului uzat din localitatea Pruncul, unde a obținut un profit de aproximativ 8 000 lei, limitându-se în acest sens doar la mențiunea că partea acuzării nu a prezentat careva probe care ar demonstra prezența în acțiunile inculpatului a obiectului și laturii obiective a infracțiunii de furt, și anume obiectul material care este valoarea materială și costul determinat al țevilor furate.

În susținerea poziției menționate, instanța de apel a făcut trimitere la declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX, care au declarat că acest sistem de irigare este uzat și spart pe toată lungimea. Aici, instanța de apel a omis să se expună pe marginea explicației privind mărimea pagubei materiale suportate (f.d. 33, vol. I), dată de către administratorul A. Scurtul potrivit căreia conducta era conservată și menținute calitățile de păstrare, astfel încât demonstra capacitatea de funcționare.

Instanța de recurs a considerat că, instanța de apel prematur a adoptat concluzia de achitare în privința inculpatului, făcând trimitere doar la o singură probă și respingând probele prezentate de acuzare, fără a expune concret motivele de respingere, așa cum se stipulează în art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

În cazul sentinței de achitare partea descriptivă va cuprinde datele invocate în alin. (3) art. 394 Cod de procedură penală care integral trebuie să fie elucidate în descrierea și motivarea achitării. Lipsa măcar a uneia din aceste descrieri în sentință servește drept temei pentru casarea acesteia, deși aceasta nu exclude posibilitatea includerii în această parte a sentinței și a altor date care au incidență asupra cazului dat, motivând hotărârea adoptată în baza chestiunilor prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală. Este absolut interzisă includerea în partea descriptivă a sentinței de achitare a formulărilor care pun la îndoială nevinovăția celui achitat. Aceasta se va considera drept încălcare esențială a legii procesual-penale.

Prin urmare, probele administrate în cadrul urmăririi penale, precum și cele din ședințele de judecată, urmau a fi verificate în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, și anume prin cercetarea lor din punct de vedere al coroborării.

În situația în care instanța de apel nu a apreciat probele prezentate de acuzare, decizia judecătorească este afectată și nu poate fi considerată legală și întemeiată și urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către

instanța de apel, pentru examinarea amănunțită a actului de învinuire și a probelor administrate în prezenta cauză penală.

Prin urmare, instanța de recurs a stipulat că instanța de apel a pronunțat o nouă hotărâre, însă soluția sa este lipsită de o motivare întemeiată și nu cuprinde analiza tuturor probelor prezentate de procuror și susținute în învinuirea inculpatului. Instanța de apel a argumentat la general faptul că probele nu confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să-și expună punctul său de vedere asupra fiecăreia și asupra admisibilității sau inadmisibilității acestora, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

În contextul dat, instanța de recurs a specificat că, pentru corectitudinea judecării cauzei este important de a analiza minuțios toate probele acumulate în dosar, întrucât aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, iar justa apreciere contribuie la elucidarea adevărului și la echitatea procedurii desfășurate pentru toate părțile la proces, pe când în decizia instanței de apel lipsește analiza și aprecierea probelor.

7. La rejudecarea cauzei, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019 a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului Dodica Ruslan în numele inculpatului Olteanu Sergiu, cu menținerea sentinței fără modificări.

7.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Olteanu Sergiu a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Astfel, cu toate că inculpatul vina în comiterea furtului încriminat a recunoscut-o parțial, instanța de apel a conchis că vina lui se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum sunt:

- Declarațiile părții vătămate XXXXX;
- Declarațiile martorului XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX.

Instanța de apel a conchis că vina inculpatului în comiterea furtului imputat lui, se confirmă integral și prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile părților vătămate și a martorului sus-indicat, cum sunt:

- Procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 05.10.2010 (f. d. 15, vol. I);
- Extrasul din Registrul mijloacelor fixe a întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” (f. d. 21 – 25, vol. I);
- Ordonanța din 17.02.2012 (f. d. 125 – 126, vol. I);
- Procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din data de 17.04.2014 (f. d. 206 – 207, vol. I);
- Ordonanța din data de 12.09.2014 (f. d. 34, vol. II);
- Procesul-verbal de percheziție din data de 14.11.2014 (f. d. 73 – 74, vol. II).

Apărătorul inculpatului a argumentat nevinovăția inculpatului prin următoarele probe: declarațiile martorului XXXXX, însă instanța de apel a conchis că declarațiile acestui martor nu pot servi drept temei de achitare a inculpatului.

Instanța de apel a considerat că, de facto, inculpatul își recunoaște vina în comiterea infracțiunii încriminate, însă instanța de apel a apreciat critic afirmațiile lui precum că, avea dreptul a extrage țevile încriminate pe motiv că se aflau pe terenurile private și a sustras doar aproximativ 70-80 metri de țeava, nu însă cantitatea de 667 metri, deoarece ele nu corespund adevărului și sunt date de către Olteanu Sergiu în scopul exonerării de la răspunderea penală pentru faptele săvârșite, deoarece sunt combătute de celelalte probe analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod Procedură Penală, și care demonstrează cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate, prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat nefondat și lipsit de suport probant argumentul apelantului cu privire la legalitatea acțiunilor inculpatului, deoarece este combătut prin probele cercetate, or s-a dovedit că acele țevi demontate aparțin anume ÎS „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare”, fapt confirmat și prin extrasul din Registrul mijloacelor fixe.

Astfel, în prim plan se atestă că versiunea lui Olteanu Sergiu Ștefan cu privire la lungimea și cantitate țevilor extrase este combătută prin: procesul verbal de cercetare la fața locului în 05.10.2010, prin care s-a constatat lungimea porțiunii de teren de 667 m de pe care a fost sustrasă acea conductă de presiune din fier cu diametru de 426 mm; declarațiile martorilor XXXXX, XXXXX și Railean Andrei, care au confirmat că erau extrase țevi pe o distanță de peste 500 m, iar martorul XXXXX a confirmat că inculpatul a vândut țevi cu lungime mai mare de 70 - 80 m (indicată de inculpat), precum și a confirmat că el a participat la extragerea mai întâi a țevilor de pe un teren, apoi de pe alt teren cu lungime de peste 200 metri, probe care contravin versiunea lui Olteanu Sergiu că a extras doar țevi pe o distanță de 70-80 metri.

De rând cu aceste probe, instanța de apel ținut cont de faptul că prin declarațiile reprezentantului părții vătămate XXXXX se dovedește că țevile ce au fost sustrate aparțineau ÎS „Stațiunea Tehnologică” deoarece făceau parte din sistemul construit de mai mult timp ce se prezintă ca un traseu integru și deci prin aceasta se combate versiunea inculpatului că aparțineau cu drept de proprietate privată unor cetățeni.

În partea ce ține de evaluarea costului bunurilor sustrate, instanța de apel a reiterat că reprezentantul părții vătămate XXXXX a explicat modalitatea de evaluare a țevilor sustrate, având în vedere specificul acestora și prezența pe piața din Republica Moldova.

Mai mult ca atât, reprezentantului părții vătămate XXXXX a confirmat că la aprecierea valorii țevilor sustrate s-a luat prețul de piață la momentul săvârșirii infracțiunii, or, o altă evaluare nu poate fi efectuată din lipsa în vânzare a unor asemenea bunuri.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar în termen, inculpatul cu avocatul Dodica Ruslan, prin care, invocând prevederile pct. 6), 8) și 15) alin. (1) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, au solicitat, casarea deciziei cu remiterea cauzei la rejudecare.

8.1. În motivarea recursului, recurenții au menționat că:

- judecând apelul declarat instanța, fără a se expune asupra tuturor motivelor indicate în apel a pus la baza deciziei sale probele administrate la urmărirea penală, fără să ia în considerație probele care confirmă nevinovăția inculpatului Olteanu Sergiu, denaturând conținutul lor a stabilit eronat fapta de furt calificat prevăzut la art. 186 alin. (5) Cod penal, respingând apelul părții apărării și menținând sentința de condamnare;

- instanța de apel nu a luat în considerație nici divergențele esențiale dintre declarațiile martorilor indicați, care au fost la fața locului și care au dat expus date diferite cu privire la cantitatea și lungimea țevilor care au fost real ridicate de la fața locului;

- a fost ignorat faptul că din toți martorii audiați doar doi au comunicat că au văzut real cantitatea de țevi ridicate. Astfel martorul XXXXX a indicat la 9 țevi cu lungimea de 12 metri, iar XXXXX a indicat doar la 4 segmente de țeava a câte 6 metri fiecare. De menționat că după intervenirea lui XXXXX lucrările au fost sistate;

- nu s-a expus instanța de apel nici asupra motivelor indicate în apel de partea apărării pe marginea procesului-verbal de cercetare la fața locului din 05.10.2010, în care este menționat că s-a stabilit urme de săpături pe lungime de 667 metri și nu șanț cu adâncime de 1,5 metri în care lipsește țeava. Anexa fotografică la procesul-verbal conține imaginea unui capăt de țeava care se vede îngropat la marginea unui șanț, fapt care demonstra că țeava era la momentul examinării în pământ și nu este sustrasă;

- a interpretat eronat instanța și faptul că Olteanu Sergiu a sustras pe ascuns țeava cu lungimea de 667 metri, valoarea căreia constituia 794 810 lei, or nu există nici un act de evaluare a bunurilor ridicate, solicitarea de a fi efectuată expertiza merceologică a țevilor a fost respinsă de organul de urmărire penală. Nu există date veridice despre cantitatea celor sustrate, totul bazându-se pe presupuneri;

- fapta de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane-furtul, nu a avut loc, or posesorul de fapt al bunului era cet. XXXXX, care și a dispus extragerea și transmiterea bunului către Olteanu Sergiu.

9. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul ordinar declarat de către partea apărării în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în ordine apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) 15) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 15) *instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Analizând decizia atacată în raport cu argumentele recurențelor și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit a constatat că, incidența la caz a

temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sa adevărat, întrucât decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acest sens urmează a fi expuse următoarele raționamente.

Pornind de la faptul că apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept și declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, producând un efect devolutiv complet, în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor ce a fost declarat, Colegiul penal lărgit reține că, în cauza dată, instanța de apel nu și-a exercitat în deplină măsură atribuțiile prevăzute de lege.

În descrierea respectivei constatări, Colegiul penal lărgit notează că potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Din dispozițiile art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță, putând da o nouă apreciere probelor și fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, fiindcă dreptul la un proces echitabil nu poate fi considerat efectiv decât dacă susținerile părților sunt examinate de către instanță, aceasta având obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și elementelor de proba sau cel puțin de a le aprecia (*hotărârea CtEDO Achina versus Romania*).

Prima instanță a emis o sentință de condamnare, iar instanța de apel a menținut-o, respingând apelul părții apărării.

Însă, urmează a fi menționat că în speță a fost emisă și o decizie a instanței de recurs ordinar prin care cauza a fost remisă la rejudecare, fiind indicate erorile care urmau a fi corectate, iar instanța de apel la o nouă judecare a cauzei urma să se conducă de prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

În acest sens Colegiul penal lărgit relevă că, deși instanța de recurs ordinar a indicat asupra chestiunilor esențiale ce urmau a fi stabilite pentru justa și obiectiva soluționare a cauzei, fiind investită cu judecarea cauzei într-un nou set de proceduri, instanța de apel nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs, repetând aceleași erori, fără a examina problemele abordate în decizia instanței de recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit analizând decizia instanței de apel de menținere a condamnării inculpatului Olteanu Sergiu pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 186 alin. (5) Cod penal, constată că instanța de apel, fiind investită cu atribuții de judecarea cauzei conform normelor stabilite pentru prima instanță, urma să analizeze toate aspectele învinuirii înaintate, atât în baza probelor administrate în speță cât și prin prisma argumentelor invocate de partea apărării în apelul declarat.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit a stabilit că inculpatul Olteanu Sergiu pe parcursul procesului penal, a recunoscut în principiu parțial vinovăția sa, însă a susținut că i-a fost incriminată sustragerea unei cantități mai mari de bunuri, nefiind de acord și cu mărimea prejudiciului incriminat prin rechizitoriu, invocând în acest sens argumente ce țin de admisibilitatea, pertinența, concludența și coroborarea probelor prezentate de acuzare referitor nu numai la cantitatea bunurilor sustrase, dar și la valoarea acestora.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 113 Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Pentru calificarea acțiunilor inculpatului Olteanu Sergiu în baza art. 186 alin. (5) Cod penal și recunoașterea vinovăției acestuia în baza normei incriminate, instanța de apel a operat exclusiv cu probele administrate de către prima instanță ce au fost prezentate de organul de urmărire penală, printre care și *Extrasul din Registrul mijloacelor fixe a întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din 01.10.2010 (f. d. 21 – 25, vol. I) în care este indicată lungime țevii 1659 m cu valoarea inițială de 690060,00 lei și valoarea reziduală de 0 lei, **iar alte probe cu privire la valoarea prejudiciului cauzat instanța de apel nu a reținut**, deși a menținut sentința prin care acțiunea civilă depusă de partea vătămată Întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” a fost admisă și s-a dispus încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 794 810 (șapte sute nouăzeci și patru mii opt sute zece) lei 54 bani, cu toate că în acțiunea civilă înaintată de către ÎS STI Chișinău, se solicită încasarea din contul inculpatului cu totul o altă sumă a prejudiciului material și anume 1070564,50 lei, astfel instanța de apel nu a abordat acest aspect lăsându-l fără atenție.*

Totodată potrivit învinuirii înaintate inculpatului Olteanu Sergiu, *i-a fost incriminată sustragerea pe ascuns a 667 metri, conductă de presiune confecționată din fier cu diametrul de 426 mm., și grosimea de 7 mm, ... care aparținea cu drept de proprietate Întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău”, astfel pricinuindu-i părții-vătămate întreprinderea de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 794 810, 54 lei, iar potrivit extrasului din Registrul mijloacelor fixe a întreprinderii de Stat „Stațiunea Tehnologică pentru Irigare Chișinău” din 01.10.2010 (f. d. 21 – 25, vol. I) în care este indicată lungime țevii 1659m cu valoarea inițială de 690060,00 lei și valoarea reziduală de 0 lei, reprezentantul părții vătămate indicând inițial că înaintarea prejudiciului material în sumă de 794 810, 54 lei a fost efectuată în urma unei oferte făcute de către o întreprindere individuală pentru procurarea a 667 metri de țevă nouă cu caracteristicile corespunzătoare celei sustrase.*

Colegiul penal lărgit subliniază, că deși fiind vădit evidențiate aceste divergențe la constatarea valorii bunurilor sustrase care în mod direct afectează calificarea faptei, instanța de apel le-a trecut cu vederea, reținând eronat doar poziția primei instanțe, or, partea apărării în apelul declarat a invocat respectivele probleme asupra cărora instanța de apel era obligată să se expună.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond la judecarea cauzei erau obligate să clarifice clar și cert care anume a fost valoarea și mărimea bunurilor sustrase, însă au tratat superficial acest aspect, lăsând un loc larg de interpretări fapt care afectează grav dreptul inculpatului la un proces echitabil prevăzut inclusiv de art. 6 a Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale a omului.

Determinarea valorii exacte prin probe certe și obiective a prejudiciului cauza, nu a fost efectuată de către instanța de apel, or, aprecierea probelor și expunerea concluziilor de către instanța de apel anume sub respectivul aspect este contradictorie materialelor examinate, or, din acestea se atestă că valoarea bunurilor sustrase de către inculpat variază pe o dimensiune foarte largă care în mod direct afectează obiectivitatea aprecierii faptei și calificării juridice corespunzătoare a acesteia.

Potrivit art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Omisiunea instanței de apel de a face o analiză amplă asupra tuturor circumstanțelor cauzei și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, care confirmă sau infirmă vinovăția inculpatului, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel nu a dat apreciere prin coroborare și a declarațiilor martorilor care au fost la cercetarea la fața locului și care conțin divergențe esențiale cu referire la cantitatea și lungimea țevilor care au fost sustrase, precum și a valorii acestora.

La fel, instanța de recurs ordinar a stabilit că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel pe marginea procesului verbal de cercetare la fața locului din 05.10.2010 în care este menționat că s-au stabilit urme de săpături pe o lungime de aproximativ 667 metri și nu un șanț cu adâncime de 1,5 m în care lipsește țeava, or, pe parcursul cercetării la

fața locului nimeni nu a verificat pe întreaga lungime a urmelor de săpătură dacă țeava este sau nu în pământ, ori inculpatul a declarat că după intervenirea reprezentanților ÎS STI Chișinău, el a dispus să fie îngropat înapoi șanțul cu tot cu țevi.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel de a menține sentința fără modificări, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelului declarat, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora, fără a le descrie și a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fără a se expune concret care din probele prezentate demonstrează direct și obiectiv fapta infracțională calificată cu proporțiile incriminate.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că temeiul de casare invocat de recurenți și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și-a găsit confirmare, întrucât în decizia atacată instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, totodată decizia atacată nu cuprinde expunerea motivelor pe care se întemeiază soluția.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția. În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurenți și prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii și calificării faptei, să pună în discuție

și să abordeze cu suficientă fermitate erorile depistate de instanța de recurs și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Olteanu Sergiu cu avocatul Dodica Ruslan, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui **Olteanu Sergiu XXXXX** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **24 iulie 2020.**

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecători

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Țurcan Anatolie

/semnătură/

Cobzac Elena

/semnătură/

Boico Victor